

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФАРМАЦІЯ»

Семеняченко О.А., Орлова Л.А.

Кіровоградський медичний коледж ім. Є.Й. Мухіна

Коледж Національного фармацевтичного університету

Аналіз сучасного ринку праці показує, що за останнє десятиліття значно підвищилися вимоги до спеціалістів з боку роботодавців. Сьогодні необхідні фахівці, які в повній мірі володіють різними сферами професійної діяльності, мають високу інформаційну та управлінську культуру, володіють знаннями у галузі економіки, готові до зміни характеру і змісту власної професійної діяльності. Тому незаперечним є процес змін не тільки у суспільстві, а й в підходах до організації освітнього процесу.

Ефективним для модернізації освіти є впровадження у навчальний процес інноваційних методів викладання, основою яких є інтерактивність та максимальна наближеність до реальної професійної діяльності майбутнього фахівця. Відбувається оновлення навчально-методичного комплексу з метою впровадження найбільш ефективних в освіті кейс- методів та методу проєктів.

Створення комплексів навчально-методичного забезпечення сприяє ефективній організації як самостійної, так і індивідуальної роботи студентів, яка за рахунок інтерактивного режиму стає більш цілеспрямованою, сприяє розвитку творчих здібностей, ініціативи, надає можливості створити сприятливий психологічний мікроклімат навчання.

Навчально-методичне забезпечення теоретичних занять

Центральним компонентом у кожному навчально-методичному комплексі є підручник. Але, існує проблема швидкого старіння інформації, що знаходиться на друкованих носіях. Інформація, подана в підручнику може швидко втратити свою актуальність. Виходом з цієї ситуації стало створення електронного репозитарію на офіційному сайті коледжу, який містить посилання не тільки на більшість підручників, але й електронні конспекти лекцій викладачів, мультимедійні презентації лекцій, відеоматеріали, відзняті нашими викладачами та запозичені в мережі „Інтернет”. Репозитарій сайту постійно конфігурується адміністратором з метою оновлення навчально-

методичного матеріалу. Сучасний комплекс забезпечення дисциплін вже неможливо уявити без засобів інформатизації.

Інформатизація освіти полегшує доступ студентів і викладачів до навчально-методичних матеріалів, навчальних мультимедійних комплексів, спрощує зв'язок студента з викладачем, отримання консультацій в онлайн-режимі. Деякі викладачі коледжу мають власні сайти, на яких розміщують матеріали в більшому обсязі та є можливість зворотного зв'язку. Є досвід використання дистанційного навчання за допомогою телекомунікаційного зв'язку – електронної пошти.

Використовуючи E-mail, викладач може реалізовувати диференційований та індивідуальний підхід у навчанні.

При проведенні лекційних і практичних занять активно використовуються мультимедійні засоби- необхідні складові навчального процесу. Таким чином, відбувається об'єднання технічних можливостей з живим спілкуванням лектора з аудиторією.

Навчально-методичне забезпечення практичних занять

Щодо навчально-методичного забезпечення практичних занять - викладачами циклової комісії були напрацьовані алгоритми виконання окремих завдань та практичних навичок, розроблені навчальні та методичні посібники, інструктивно-методичні матеріали до практичних і лабораторних занять.

Компетентнісний підхід спонукає до зміни розробки постановки завдань на практичних заняттях, наближення їх до реальних ситуацій. Активне застосування виробничих ситуацій відповідає світовим тенденціям в освітньому процесі – актуалізації практичної спрямованості навчання.

Однією зі складових сучасного навчально-методичного забезпечення практичного заняття є створення робочих зошитів.

Викладачі активно працюють в даному напрямку, як індивідуально, так і у динамічних творчих групах. Слід відзначити і певні результати даних напрацювань – активізація розумової діяльності студентів, застосування різноманітних форм і методів навчання, і як результат - підвищення рівня навчальних досягнень студентів з дисциплін.

Робочі зошити, які ми розробляємо – це засоби навчання, які містять різнопланові завдання з метою поліпшення засвоєння, узагальнення, систематизації та перевірки знань. Вони містять алгоритми, опорні схеми, що полегшує опанування матеріалу студентом. Перевагою зошитів також є

економія часу на перевірку та оцінювання навчальних досягнень студентів. Застосування зошитів дозволяє урізноманітнити дидактичний матеріал, позитивно впливає на поліпшення якості підготовки спеціалістів.

Розроблені викладачами коледжу матеріали для ефективної підготовки до практичних занять, а це - електронні версії методичних рекомендацій, збірки завдань та тестів, матеріали для самостійної роботи студентів також розміщені на сайті коледжу.

Інформаційно-комунікаційні технології сприяють розвитку самостійності і творчих здібностей студента, диференціації та індивідуалізації навчання.

Створення та подальше використання електронних версій методичних матеріалів, збірників завдань, методичних рекомендацій дозволяє найбільш продуктивно засвоювати знання, розкривати та розвивати розумові здібності студентів, сприяє аналітичному мисленню, але вимагає від викладача освоєння широкого спектру комп'ютерних систем управління навчанням.

Для найбільш повної оптимізації навчального процесу пріоритетне значення мають комп'ютерні класи з доступом в Інтернет, оскільки використання комп'ютерів у навчанні, контролі та самоконтролі вкрай необхідно в умовах інтенсивних інноваційних технологій навчання.

Зрозуміло, що ефективне використання інформаційних технологій можливе за певних умов, зокрема – в коледжі наявна бездротова мережа Wi-Fi; доступ до комп'ютерів; доступ до комп'ютера та Інтернет у читальній залі; забезпеченість мультимедійним устаткуванням.

Науково-пошукова дослідницька робота

Нині існує запит на виховання **творчої особистості, індивідуальності**, здатної самостійно мислити, генерувати оригінальні ідеї, приймати сміливі, нестандартні рішення. Тому важливим завданням професійної підготовки фахівців є розвиток творчого потенціалу студентів. Для його реалізації застосовуються такі напрямки роботи зі студентами, як Пошуково-дослідницька, Гурткова робота; Науково - практична конференція.

Пошуково-дослідницька робота є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки молодших спеціалістів, розширення загального та професійного світогляду. Відбувається залучення талановитої молоді до науково-пошукових досліджень, організація участі студентів в студентських конференціях, олімпіадах, конкурсах професійної майстерності. Підготовча робота в цьому напрямку ведеться у гуртках фахового спрямування. Пошукова

гурткова робота студентів потребує постійного поповнення знань, активізує індивідуальні творчі здібності, пожвавлює зацікавленість предметом, формує особистість, здатну до творчої роботи і професійного розвитку.

Самостійна робота організація методичного забезпечення та контроль самостійної роботи студентів

Інша важлива проблема – методичне забезпечення самостійної роботи студентів. Збільшення її частки у професійній підготовці майбутніх спеціалістів особливо гостро ставить питання про забезпечення підручниками, навчальними посібниками та методичними розробками з організації самостійної роботи, електронними навчальними виданнями.

На цикловій комісії створені навчально-методичні комплекти для самостійної позааудиторної роботи студентів, які включають такі навчально-методичні матеріали: методичні рекомендації для самостійної позааудиторної роботи, збірники тестових завдань, ситуаційних завдань для самоконтролю. Правильна організація самостійної роботи має вирішальне значення для розвитку самостійності, конкурентоспроможності та інших основних рис особистості фахівця.

На початку вивчення дисциплін студенти отримують блок матеріалів для самостійної позааудиторної роботи, які розміщено у вільному доступі на сайті коледжу або в друкованому вигляді.

Контроль за ходом позааудиторної самостійної роботи проводиться викладачами протягом усього терміну вивчення дисциплін.

Оцінювання освіти

Існує нагальна необхідність розвитку та удосконалення системи оцінювання якості освіти в начальному закладі.

В коледжі відбулось впровадження системи комп'ютерного контролю успішності студентів, яка дозволила автоматизувати перевірку тестових завдань. Викладачами кожної дисципліни створений банк тестових завдань, який адаптований для використання в програмі для тестування „Assist” або „Mytest”. Остання програма дає більше можливостей - доповнення відповіді, вирішення тестів на відповідність, встановлення правильної послідовності, що дає можливість складання алгоритмів дій.

Тестовий контроль проводиться практично на кожному практичному занятті, а також у кінці семестру – підсумковий контроль теоретичних знань. Найявність тестового контролю на кожному практичному занятті дозволяє не

лише звести до мінімуму витрати часу заняття, а й своєчасно отримати об'єктивну оцінку. Безумовно, комп'ютерне тестування не є єдиним методом контролю рівня знань у студентів, але звісно, є раціональним доповненням до загальних критеріїв оцінювання підготовки майбутніх фахівців.

Основними перевагами комп'ютерних тестових систем є їх оперативність, об'єктивність, можливість охопити велику аудиторію, автоматизація обробки результатів, можливість самоконтролю студентів.

Разом з тим, впровадження сучасних інформаційних технологій у процес викладання, створення електронних навчально-методичних комплексів, посібників, застосування сучасних методів навчання вимагають нового покоління навчально-методичного забезпечення.

Таким чином, процес надання якісної освіти вимагає від навчальних закладів постійної модернізації змісту та форм навчання відповідно до вимог ринку праці, економічних умов, сучасних науково-технічних досягнень.

Висновок: отже, інноваційні технології позитивно впливають на процес навчання і виховання, насамперед тому, що змінюють схему передачі знань і методи навчання. Водночас впровадження таких технологій у систему освіти в умовах становлення інформаційного суспільства ґрунтується на застосуванні комп'ютерів і телекомунікацій, спеціального устаткування, програмних і апаратних засобів, систем обробки інформації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бідоленко Л. Духовний розвиток особистості в освітньому інноваційному просторі/ Л. Бідоленко //Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 2002. - № 4. - С. 12-16
2. Вакарчук І. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів: Тези доповіді Міністра освіти і науки України Івана Вакарчука/Іван Вакарчук //Освіта. - 2009.-24 червня-1 липня.-С. 3
3. Ващенко Л. Пріоритетні напрями реалізації завдань інноваційної політики столичної освіти //Початкова школа. - 2002. - № 11. - С.4-8
4. Дюндін В. Регіональні проблеми інноваційного розвитку освітніх установ //Економіст. - 2006. - № 8. - С. 74-77
5. Євтух М.Б. Забезпечення якості вищої освіти – важлива умова інноваційного розвитку держави і суспільства/ М.Б. Євтух, І.С. Волощук //Педагогіка і психологія. - 2008. - № 1. - С.70-74